

SPIS TREŚCI

Część I: Podstawy neuroanatomii i neurofizjologii	15
Cele rozdziałów	16
Słowa kluczowe	16
1. Rozwój i podział układu nerwowego – <i>Janusz Moryś</i>	17
1.1. Rozwój rdzenia kręgowego	17
1.2. Rozwój mózgowia	18
1.3. Rdzeniomózgowie	19
1.4. Rozwój tyłomózgowia wtórnego	19
1.5. Rozwój śródmózgowia	19
1.6. Rozwój międzymózgowia	19
1.7. Rozwój kresomózgowia	20
2. Komórki układu nerwowego i przewodzenie synaptyczne – <i>Janusz Moryś</i>	21
2.1. Komórki nerwowe	21
2.2. Synapsy	25
2.3. Komórki glejowe	28
3. Kości czaszki i kręgosłupa – <i>Janusz Moryś</i>	29
4. Opony i przestrzenie międzyoponowe – <i>Janusz Moryś</i>	39
5. Płyn mózgowo-rdzeniowy – <i>Janusz Moryś</i>	43
6. Unaczynienie mózgowia i bariera krew-mózgowie – <i>Janusz Moryś</i>	45
6.1. Tętnica szyjna wewnętrzna	45
6.2. Układ kręgowo-podstawny	45
6.3. Koło tętnicze mózgu (Willisa)	46
6.4. Tętnice przodomózgowia	47
6.5. Tętnice mózdzku i pnia mózgowia	48
6.6. Żyły mózgowia	48
6.7. Bariera krew-mózgowie. Narządy okołokomorowe	49

7.	Budowa piętrowa mózgowia – <i>Janusz Moryś</i>	50
7.1.	Kresomózgowie	51
7.2.	Międzymózgowie	59
7.3.	Śródmózgowie	62
7.4.	Tyłomózgowie wtórne	64
7.5.	Rdzeniomózgowie	67
7.6.	Układy czynnościowe mózgowia	68
7.7.	Układ siatkowaty	77
7.8.	Układ limbiczny	78
7.9.	Układ komorowy	82
8.	Rdzeń kręgowy i nerwy rdzeniowe – <i>Janusz Moryś</i>	85
8.1.	Nerw rdzeniowy	89
9.	Nerwy czaszkowe – <i>Janusz Moryś</i>	91
10.	Układ autonomiczny – <i>Janusz Moryś</i>	93
10.1.	Układ współczulny	93
10.2.	Układ przywspółczulny	95
	Pytania sprawdzające	96

Część II. Badanie układu nerwowego i pielęgnarska ocena pacjenta z chorobą układu nerwowego

11.	Badanie neurologiczne i neuropsychologiczne	99
	Cele rozdziału	99
	Słowa kluczowe	99
11.1.	Podstawy badania neurologicznego – <i>Radosław Kaźmierski, Adam Niezgoda</i>	100
11.2.	Podstawy badania neuropsychologicznego – <i>Renata Modestowicz</i>	128
	Pytania sprawdzające	131
12.	Badania pracowniane w chorobach układu nerwowego	132
	Cele rozdziału	132
	Słowa kluczowe	132
12.1.	Badania neuroobrazowe struktur anatomicznych ośrodkowego układu nerwowego – <i>Mikołaj Pawlak, Hanna Troszczyńska-Napierała</i>	133
12.2.	Badania neuroobrazowe czynnościowe układu nerwowego – <i>Mikołaj Pawlak, Hanna Troszczyńska-Napierała</i>	137
12.3.	Badanie płynu mózgowo-rdzeniowego – <i>Sławomir Michalak, Hanna Troszczyńska-Napierała</i>	139
12.4.	Badania krwi i moczu – <i>Sławomir Michalak</i>	145
12.5.	Badania elektrofizjologiczne – <i>Adam Niezgoda, Hanna Troszczyńska-Napierała</i>	148
12.6.	Badanie naczyń mózgowych i przepływu krwi w mózgowiu – <i>Radosław Kaźmierski, Hanna Troszczyńska-Napierała</i>	152
	Pytania sprawdzające	158

13. Pielęgniarska ocena pacjenta z chorobą układu nerwowego	
– <i>Krystyna Jaracz</i>	159
Cele rozdziału	159
Słowa kluczowe	159
13.1. Pielęgniarska ocena pacjenta z chorobą układu nerwowego	
– <i>Krystyna Jaracz</i>	159
Pytania sprawdzające	189
Załączniki	190

Część III: Podstawy kliniczne i opieka pielęgniarska

w chorobach układu nerwowego

14. Podstawy teoretyczne procesu pielęgnowania	209
Cele rozdziału	209
Słowa kluczowe	209
14.1. Proces pielęgnowania i diagnoza pielęgniarska	
– <i>Dorota Talarska</i>	209
Pytania sprawdzające	214
15. Choroby naczyniowe mózgu. Udar mózgu	215
Cele rozdziału	215
Słowa kluczowe	215
15.1. Podstawy kliniczne chorób naczyniowych mózgu	
– <i>Wojciech Kozubski, Radosław Kaźmierski</i>	216
15.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad chorym po udarze	
mózgu – <i>Kazimiera Adamczyk</i>	235
Pytania sprawdzające	247
16. Choroby demielinizacyjne. Stwardnienie rozsiane	249
Cele rozdziału	249
Słowa kluczowe	249
16.1. Podstawy kliniczne chorób demielinizacyjnych –	
stwardnienie rozsiane – <i>Jacek Losy</i>	250
16.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad chorym	
ze stwardnieniem rozsianym – <i>Maria Wilkiewicz</i>	257
Pytania sprawdzające	264
17. Choroby układu pozapiramidowego. Choroba Parkinsona	265
Cele rozdziału	265
Słowa kluczowe	265
17.1. Podstawy kliniczne chorób układu pozapiramidowego	
– choroba Parkinsona, płasawice, dystonie	
– <i>Jolanta Florczak</i>	266
17.2. Diagnoza pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem	
z chorobą Parkinsona – <i>Regina Lorencowicz</i>	275
Pytania sprawdzające	284
18. Zespoły otępienne – choroba Alzheimera, otępienie	
naczyniopochodne, choroba rozsianych ciał Lewy’ego	285
Cele rozdziału	285
Słowa kluczowe	285

18.1. Podstawy kliniczne zespołów otępiennych – choroba Alzheimer, otępienie naczyniopochodne, choroba rozsianych ciał Lewy’ego – <i>Anita Geppert</i>	286
18.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem chorym na chorobę Alzheimer – <i>Krzyszyna Górna</i>	292
Pytania sprawdzające	300
19. Choroby nerwowo-mięśniowe. Miastenia	302
Cele rozdziału	302
Słowa kluczowe	302
19.1. Podstawy kliniczne chorób nerwowo-mięśniowych – <i>Anna Łusakowska</i>	303
19.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym na miastenię – <i>Robert Ślusarz</i>	309
Pytania sprawdzające	316
20. Padaczka	317
Cele rozdziału	317
Słowa kluczowe	317
20.1. Padaczka – podstawy kliniczne – <i>Joanna Jędrzejczak</i>	317
20.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym na padaczkę – <i>Dorota Talarska</i>	325
Pytania sprawdzające	329
21. Neuropatie obwodowe i wybrane choroby nerwów czaszkowych	330
Cele rozdziału	330
Słowa kluczowe	330
21.1. Podstawy kliniczne neuropatii obwodowych – <i>Hanna Drac</i>	331
21.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z zespołem Guillaina-Barrégo – <i>Maria Wilkiewicz</i>	336
21.3. Podstawy kliniczne wybranych chorób nerwów czaszkowych – <i>Wojciech Kozubski</i>	340
21.4. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad pacjentem z wybranymi chorobami nerwów czaszkowych – <i>Krzyszyna Jaracz</i>	344
Pytania sprawdzające	348
22. Wybrane choroby infekcyjne układu nerwowego	349
Cele rozdziału	349
Słowa kluczowe	349
22.1. Podstawy kliniczne wybranych chorób infekcyjnych układu nerwowego – <i>Jacek Juszczyk</i>	350
22.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z ostrą infekcją ośrodkowego układu nerwowego (zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych/mózgu) – <i>Hanna Troszczyńska-Napierała</i>	354
Pytania sprawdzające	357
23. Zespoły bólowe kręgosłupa	358
Cele rozdziału	358
Słowa kluczowe	358

23.1. Podstawy kliniczne zespołów bólowych kręgosłupa – <i>Dariusz J. Jaskólski</i>	359
23.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z objawami zespołu bólowego kręgosłupa – <i>Kazimiera Adamczyk</i>	362
Pytania sprawdzające	364
24. Bóle głowy	366
Cele rozdziału	366
Słowa kluczowe	366
24.1. Bóle głowy – podstawy kliniczne – <i>Izabela Domitrz</i>	366
24.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z samoistnym bólom głowy – <i>Regina Lorencowicz</i>	371
Pytania sprawdzające	374
25. Choroba neuronu ruchowego. Stwardnienie zanikowe boczne	376
Cele rozdziału	376
Słowa kluczowe	376
25.1. Podstawy kliniczne chorób neuronu ruchowego. Stwardnienie zanikowe boczne – <i>Sławomir Michalak</i>	376
25.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym na stwardnienie zanikowe boczne – <i>Robert Ślusarz</i>	379
Pytania sprawdzające	385
26. Guzy mózgu i zespół wzmożonego ciśnienia wewnątrzczaszkowego	387
Cele rozdziału	387
Słowa kluczowe	387
26.1. Zespół wzmożonego ciśnienia wewnątrzczaszkowego i guzy mózgu – podstawy kliniczne – <i>Dariusz J. Jaskólski</i>	388
26.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym ze wzmożonym ciśnieniem wewnątrzczaszkowym – <i>Krystyna Jaracz</i>	398
26.3. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z guzem mózgu – <i>Danuta Garczyk, Krystyna Jaracz</i>	400
Pytania sprawdzające	405
27. Urazy czaszkowo-mózgowe	406
Cele rozdziału	406
Słowa kluczowe	406
27.1. Urazy czaszkowo-mózgowe – podstawy kliniczne – <i>Dariusz J. Jaskólski</i>	406
27.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z urazem czaszkowo-mózgowym – <i>Danuta Garczyk, Dorota Pakulska</i>	413
Pytania sprawdzające	417
28. Urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego	419
Cele rozdziału	419
Słowa kluczowe	419
28.1. Urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego – podstawy kliniczne – <i>Roman Jankowski</i>	419
28.2. Diagnostyka pielęgniarska i plan opieki nad chorym z urazem kręgosłupa i rdzenia kręgowego – <i>Danuta Garczyk</i>	423
Pytania sprawdzające	426

29. Intensywna terapia w chorobach układu nerwowego	
– <i>Sławomir Michalak</i>	428
Cele rozdziału	428
Słowa kluczowe	428
29.1. Ocena świadomości i jej zaburzenia	429
29.2. Ocena podstawowych czynności życiowych	432
29.3. Bilans płynów	433
29.4. Obserwacja w kierunku powikłań związanych z przebiegiem choroby i leczeniem	434
29.5. Ocena stanu odżywienia	434
29.6. Monitorowanie aparaturowe chorego na oddziale intensywnego nadzoru neurologicznego	435
29.7. Działania profilaktyczne i rehabilitacyjne na oddziale intensywnego nadzoru neurologicznego	435
29.8. Śmierć mózgu	436
Pytania sprawdzające	437
Skorowidz	439